

Čís. 4467.

Dvorský dekret ze dne 21. srpna 1838 čís. 291 sb. z. s. platí dosud. I. hostejno, zda jde o zabavení při exekuci uhražovací či zajišťovací. Navrhnutí zrušení exekuce, dle dvorského dekretu nepřipustné, jest pouze věci eráru jako poddlužníka, dlužníku toto právo nepřisluší. Erár nemusí osvědčiti, že pohledávka jest nelikvidní a že není ještě poukázána k výplatě.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1924, R I 1010/24.)

Soud první stolice povolil usnesením ze dne 3. července 1924 exekuci zabavením pohledávání dlužníka proti poddlužníku, súčtovacímu ústavu republiky Československé. Návrh poddlužníka na zrušení exekuce dle ř. 39, čís. 2 ex. ř., soud první stolice usnesením ze dne 11. září 1924 zamítl. Důvody: Podle dvorského dekretu ze dne 21. srpna 1838 čís. 291 sb. z. s. nemůže se podle zařízení u ní platného poznamenati u veřejné poklady soudní povolení zákazu, nebo zabavení pohledávek, jež nejsou dosud likvidní nebo poukázány. Jest tedy zřejmo, že tento dekret naprosto nezakazuje a nevylučuje zabavení pohledávek proti eráru, které nejsou dosud likvidní. Zabavení takové pohledávky nemůže býti jen u veřejné pokladny poznamenáno, avšak samo zabavení u úřadu poukazujícího zakázáno tím není. Tomu nasvědčuje také znění ř. 295 ex. ř., který praví, že doručení platební zápočty má se státi tomu úřadu, který povolán jest, výplatu poukázati. Otázku, je-li pohledávka likvidní a přísluší-li straně povinné skutečně proti čl. eráru, bude řešiti soud až v tom případě, že vymáhající věřitelka na základě provedeného zabavení a přikázání k vybrání bude se domáhati úhrady nikoliv již přímo proti svému dlužníku, nýbrž proti eráru, jako poddlužníku. Rekursní soud zrušil exekuci povolenou usnesením prvního soudu ze dne 3. července 1924. Důvody: Stížnost jest oprávněna. Podle dvorského dekretu ze dne 21. srpna 1838 čís. 291 sb. z. s. zachovaného výslovně v platnosti čl. IX čís. 5 uvoz. zákona k exekucnímu řádu, jest nepřipustným zákaz nebo soudní zabavení ve příčině pohledávek, které nejsou ještě likvidními a u veřejných pokladen nebyly ještě poukázány. Na tom, existoval-li dvorský dekret nebo ne, nesejde, ježto tím, že uvedené ustanovení bylo do čl. IX. čís. 5 uvoz. zák. k ex. ř. pojato, stalo se součástí zákona a platí tedy i v tom případě, že citovaný dvorský dekret neexistoval, jak vykládá Dr. Geller v Zentralblatt für die juristische Praxis z roku 1910 strana 625 a 691, neboť jest zřejmým projevem vůle zákonodárcovy, že ono ustanovení platiti má. Dotyčný předpis mluví o soudním zabavení vůbec, nerozeznává tedy, jde-li o zabavení při exekuci uhražovací nebo zajišťovací, ani vede-li se proti eráru jako dlužníku, nebo zabavuje-li se pohledávka příslušející soukromé osobě vůči eráru jako poddlužníku. Po této stránce rozdíl činiti nelze a soud rekursní nemůže tedy souhlasiti s prvním soudem, který má za to, že zabavení u úřadu poukazujícího citovaným ustanovením zakázáno není; vždyť u pohledávek nepoukázaných není ani jisto, který úřad je poukáže k výplatě, ani která pokladna je vyplatí. Při soudním zabavení pohledávek. o jakých se zmiňuje čl. IX. čís. 5 uvoz. zák.

k ex. ř., jest podle jasného jeho znění podmínkou, aby byly již k výplatě poukázány a byly likvidními, jinak jest vedení exekuce na ně nepřipustno. Že by tu byly tyto podmínky, vymáhající strana vůbec ani netvrdí a ve svém exekučním návrhu jich neuvedla. Citované ustanovení hájí důležité zájmy státní, na něž dlužno bráti zřetel v nynější době, kdy řízení, potřebné k poukazu pohledávek náležejících soukromým věřitelům bývalého c. k. eráru proti tomuto státním převratem ze dne 28. října 1918 se značně protáhlo, ježto nastala potřeba, aby nové státy vzniklé na území bývalého Rakouska se dohodly na tom, který z nich má tyto dluhy bývalého c. k. Rakouska převzít k zaplacení (srovn. rozh. Nejvyššího soudu sb. n. s. čís. 136).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Vývody stížnosti nebylo vyvráceno správné, věci i zákonu vyhovující odůvodnění napadeného usnesení rekursního soudu. Stěžovatelčina domněnka, že dvorský dekret ze dne 21. srpna 1838, čís. 291 sb. z. s. byl zrušen císařským nařízením ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. z., nemá opory v zákoně. Navrhnutí zrušení exekuce jako nepřipustné podle tohoto předpisu jest jenom věcí eráru jako poddlužníka, povinné straně ovšem nepřisluší toto právo. Pokud stěžovatelka ukládá s hlediska řečeného předpisu eráru, vlastně jej po zákonu podle čl. IV. č. 1 uvoz. zák. k c. ř. s. a minist. nařízení ze dne 9. března 1898, č. 41 ř. zák. zastupující finanční prokuratuře za povinnost, by vzhledem ku Šu 39 čís. 2 ex. ř. osvědčil, že pohledávka je nelikvidní a že není ještě poukázána ku výplatě, přehlíží předpis Šu 39 předposlední odstavec ex. ř. a význam úřední ohlášky o nepřipustnosti exekuce se strany eráru. Nelze schváliti stěžovatelčin názor, že exekuční soud není oprávněn o takové ohlášce rozhodnouti v exekučním řízení, nýbrž že to je teprve věcí rozepře, neboť ani pro toto mínění není opory v zákoně. Ostatně úřední ohláška vydaná úřadem k tomu povolaným v oboru jeho působnosti má dle Šu 292 odstavec první c. ř. s. plnou průkaznost o tom, co v ní bylo prohlášeno, a to podle Šu 78 ex. ř. také v exekučním řízení.

Čís. 4468.

Změna žaloby může nastati i po osobní stránce tím, že na místo osoby v žalobě uvedené nastupuje osoba jiná, která není jejím právním nástupcem. Žalobu, znějící původně na žalovaného, lze osobně změnit tak, že se vznáší na žalovaného jako přihlásivšího se dědice pokud se týče na pozůstalost, zastoupenou žalovaným jako dědicem, k ní se přihlásivším.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1924, R I 1011/24).

Žaloba byla podána na Annu Sch-ovou. Následkem námítky, že není pasivně oprávněna k žalobě a že pravou žalovanou je pozůstalost po její zemřelé matce Anně K-ové, k níž se arciť jako dědička přihlásila, která však dosud není odevzdána, změnil žalobce při ústním sporném jednání